

Informatīvais pārskats par tiesu nolēmumu anonimizēšanu

Autors:

Gatis Litvins
PROVIDUS asociētais pētnieks

Rīga
2019

Publicēšanas datums: 25.10.2019.

Pārskata autors: Gatis Litvins, Domnīcas PROVIDUS asociētais pētnieks

Šis pārskats ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par pārskata saturu atbild Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS.

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas fonds

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	- 4 -
I Eiropas Savienības dalībvalstu kopējā pieeja tiesu spriedumu anonimizēšanā	- 5 -
1.1 Tiesu nolēmumu publicēšana.....	- 5 -
1.2 Tiesu spriedumu anonimizēšana.....	- 6 -
1.2.1 tiesu nolēmumu anonimizēšanas uzsākšanas pamats.....	- 7 -
1.2.2. anonimizējamie dati un to apmērs.....	- 9 -
1.2.3. anonimizācijas tehniskais izpildījums	- 9 -
II Konkrētu ES dalībvalstu tiesu spriedumu anonimizēšanas prakses	- 11 -
III Latvijas tiesu nolēmumu anonimizēšanas politika: konceptuālās izšķiršanās.....	- 17 -
Kopsavilkums un priekšlikumi.....	- 22 -
Galvenie jautājumi turpmākai diskusijai.....	- 27 -

Ievads

No Latvijas Republikas Satversmes 92.panta un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta, kurš paredz tiesas nolēmuma pasludināšanu publiski, neizriet valsts pienākums tiesas nolēmumus publicēt internetā. Šāds pienākums nav atrodamas arī citās starptautisko tiesību un Eiropas Savienības tiesību normās. Tomēr ar tiesu nolēmumu publicēšanu internetā tiek īstenotas būtiskas tiesiskas un sociālas vērtības – atklātība, caurspīdīgums un atvērto datu (*open data*) pieejamība.¹

Satversmes 96.pants un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8.pants paredz tiesību uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. Tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietver personas tiesības uz jebkādu savu datu aizsardzību.²

Līdz ar to valstij ir rīcības brīvība lemt par tiesas nolēmumu publicēšanu internetā, atrodot samērīgu līdzsvaru starp tiesu informācijas pieejamību un privātās dzīves neaizskaramību.

Eiropas Savienības dalībvalstu pieredze atšķiras attiecībā uz tiesu nolēmumu publicēšanu internetā un tiesu nolēmumu anonimizāciju. Dažām valstīm ir skaidra, izvērsta un specializēta anonimizācijas tiesību politika un tiesiskais regulējums katrā lietu kategorijā, savukārt citām valstīm ir tikai vispārīgas vadlīnijas vai arī regulējuma nav.³

Šī pārskata mērķis ir apkopot vairāku Eiropas Savienības dalībvalstu pieredzi attiecībā uz tiesu nolēmumu anonimizēšanas praksi, tajā skaitā apskatot gan dalībvalstis, kur tiesu nolēmumi tiek pilnībā anonimizēti, gan dalībvalstis, kur tiesu nolēmumi tiek anonimizēti tikai daļēji. Papildus šajā pārskatā tiks sniegts arī autora vērtējums par dažādām valstu praksēm un to piemērošanas izaicinājumiem.

Pārskata pamatmērķis: sagatavot priekšlikumus par nepieciešamiem uzlabojumiem Latviasn tiesu spriedumu anonimizēšanas prasībās un praksē, lai vienlaikus nodrošinātu gan sabiedrības tiesības uzzināt par tiesātām personām un viņu nodarījumiem, gan garantētu personas datu aizsardzību.

---

¹ Publicity in the Administration of Justice and the Disclosure of Court Decision. https://www.right2info.org/resources/publications/publications/EKINT%20-%20Publicity%20in%20the%20Administration%20of%20Justice_2009.pdf. The Challenges facing Justice in the future: Judges confronted with the advent of Big Data Analytics. <http://www.ejtn.eu/Documents/Team%20FR%20semi%20final%20D.pdf>

² Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2015.gada 26.marta spriedums lietā SKA-383/2015. <http://www.at.gov.lv/en/judikatura/judikaturas-nolemumu-arhivs/administrativo-lietu-departaments/klasifikators-pec-lietu-kategorijam/cilvektiesibas/tiesibas-uz-privato-un-gimenes-dzivi?lawfilter=1>

³ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.5.

I Eiropas Savienības dalībvalstu kopējā pieeja tiesu spriedumu anonimizēšanā

Tiesu nolēmumos tiek ietverti dažādi personiski dati, tādēļ datu aizsardzība ir būtisks jautājums, domājot par tiesas nolēmumu publiskošanu. Anonimizācija ir mehānisms, kā valsts aizsargā personu datus.

Par tiesu nolēmumu anonimizāciju un tās apmēru pastāv dažādi viedokļi. Piemēram, var būt viedoklis, ka jāanonimizē pilnīgi visi personas dati – šāds uzskats gan būs pārspīlēts, jo personas datu veidi un apmērs atšķiras, turklāt juridiskas personas dati nav tas pats, kas fiziskas personas dati. Skaidrs, ka lielāks pamats būs anonimizēt sensitīvus datus par fizisku personu,⁴ nevis uzreiz visus personas datus.⁵

Eiropas Savienības valstīs, domājot par tiesu spriedumu anonimizēšanu, tiek vērtētas trīs jautājumu grupas: (1) vai tiesas nolēmumus publicēt, (2) ja tiesu spriedums tiek publicēts, kā aizsargāt personas datus, un (3) kādā veidā īstenot tiesu nolēmumu anonimizāciju.

1.1 Tiesu nolēmumu publicēšana

Eiropas Savienības dalībvalstīs ir sastopami trīs modeļi attiecībā uz tiesas nolēmumu publicēšanu:

1. Tiesu nolēmumus publicē, ja vien nepastāv īpašs pamatojums darīt citādi.
2. Tiesu nolēmumus nepublicē, ja vien nepastāv īpašs pamatojums darīt citādi.
3. Tiesību politika un tiesiskais regulējums par publicēšanu nav skaidrs (dalībvalsts nav izšķīrusies starp minētajiem modeļiem).⁶

Pirmais modelis (tiesu spriedumu automātiska publicēšana) ir vairāk raksturīgs konstitucionālajām tiesām un augstāko tiesu instanču tiesām. Pirmās un apelācijas instances tiesām pirmais modelis sastopams retāk – proti, tikai dažās dalībvalstīs, piem., Bulgārijā, Dānijā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā, Rumānijā un Slovākijā. Pārējās dalībvalstīs ir otrais vai trešais modelis.⁷

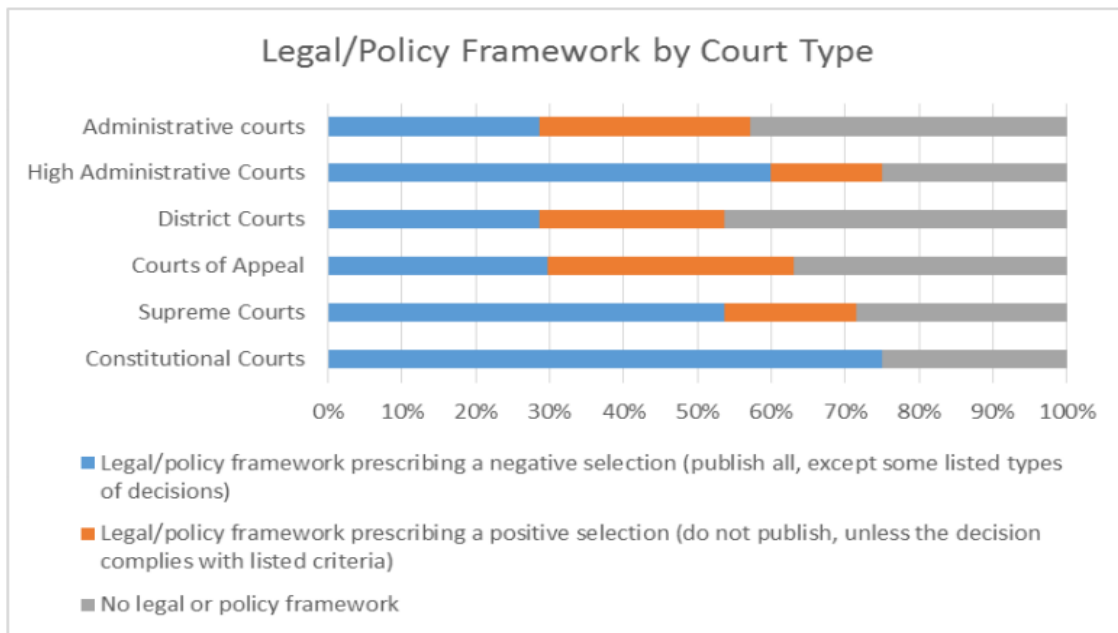
---

⁴ Dati, kas atklāj rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību, dalību arodbiedrībās; ģenētiskie dati, biometriskie dati, lai veiktu fiziskas personas unikālu identifikāciju, veselības dati vai dati par fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādi. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=LV>

⁵ Expert Report on Access to Court Decisions and Protection of Personal Data in the former Yugoslav Republic of Macedonia <https://dzlp.mk/sites/default/files/258.pdf>, p.9.-10.

⁶ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.11.

⁷ Ibid.

Pienākums publicēt vai nublicēt tiesas nolēmumu (vai tā daļu) ir regulēts normatīvajos aktos. Piem., tiesas procesa likumi nosaka, ka tiesas nolēmumu nublicē, ja tiesa lietu izskata pilnībā vai daļā slēgtas tiesas sēdē vai lietai pilnībā vai daļā piešķirts slēgtas lietas statuss (piem., lai aizsargātu valsts noslēpumu, adopcijas noslēpumu, ierobežotas pieejamības informāciju)⁸. Tāpat dažās Eiropas Savienības valstīs nublicē vēl arī citu lietu nolēmumus, piem., nolēmumus par mediācijas vienošanās apstiprināšanu.⁹

Eiropas Savienības dalībvalstīs tiesu nolēmumu publicēšana nav pašsaprotama. Izpratne un prakse ir atšķirīga. Salīdzinoši par Latvijas tiesu spriedumiem ir pieejama plaša informācija. To gan varētu vēl vairāk pilnveidot, uzlabojot tiesas spriedumu publicēšanas kārtību un tehnisko izpildījumu, lai datu bāzes lietotājiem tā būtu draudzīgāka un daudzfunkcionālāka. Tāpat būtu risināms jautājums par plašāku tiesas lēmumu (ne tikai spriedumu) publicēšanu.

Ja tiesas spriedums tiek publicēts, tad nākamais jautājums ir par tā anonimizēšanu. Tiesu nolēmumu publicēšana internetā un anonimizācija ir cieši saistīti jautājumi.

1.2 Tiesu spriedumu anonimizēšana

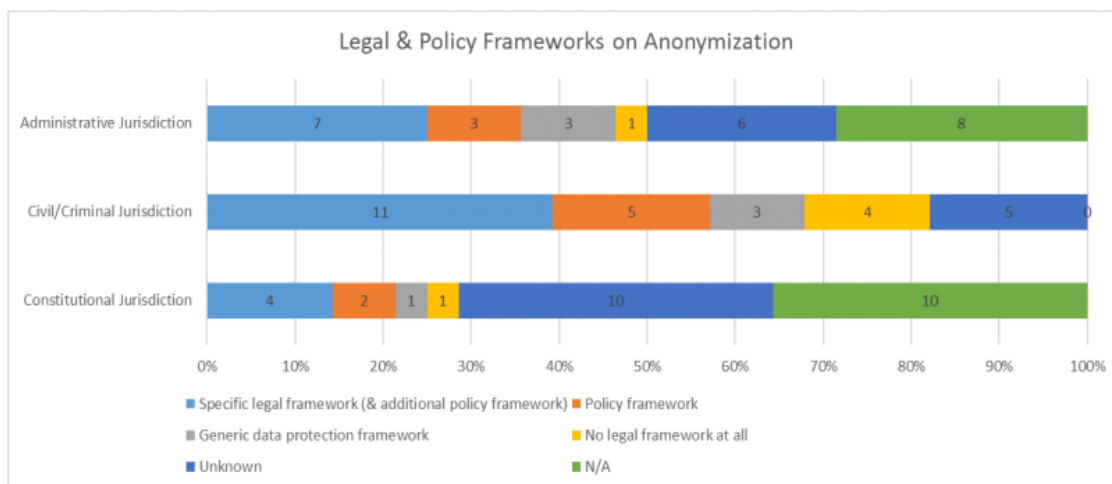
Eiropas Savienības dalībvalstīs anonimizācija un tās juridiskie un tehniskie noteikumi tiek regulēti:

- 1) ārējā normatīvā aktā, kurā ir speciālas tiesību normas gan par publicēšanu internetā, gan par anonimizāciju vai to nedarišanu;
- 2) Tieslietu padomes vai Augstākās tiesas vadlīnijās;
- 3) vispārīgajos datu aizsardzības ārējos normatīvajos aktos, bez speciālām tiesību normām par tiesu nolēmumiem;
- 4) nav attiecīga tiesiskā regulējuma:¹⁰

⁸ Piem., Administratīvā procesa likuma 108.-108.² pants.

⁹ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.126.

¹⁰ Ibid, p.22.

Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijas prakse un tiesiskais regulējums ir skaidri. Anonimizācijas pamatu nosaka likuma "Par tiesu varu" 28.² panta trešā un piektā daļa. Ministru kabineta 2009. gada 10. februāra noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12.-14.² punkts nosaka anonimizācijas noteikumus. Vadlīniju par tiesu nolēmumu anonimizāciju, kurā būtu ietverts izvērstāks skaidrojums par tiesisko regulējumu un anonimizācijas praksi, vai nu nav, vai arī tās nav pieejamas publiski.

1.2.1 tiesu nolēmumu anonimizēšanas uzsākšanas pamats

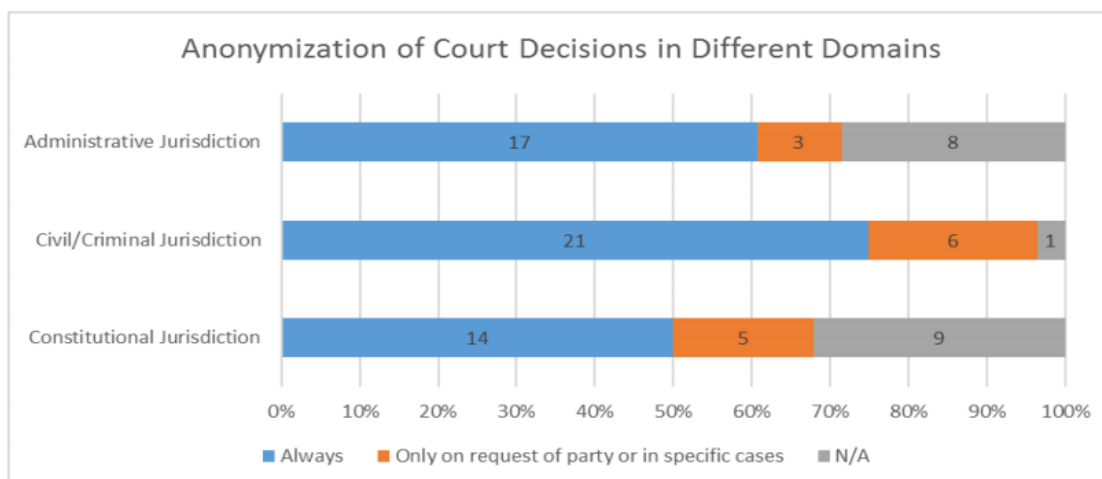
Tiesu nolēmuma anonimizēšanas iniciētājs dažādās ES valstīs ir atšķirīgs:

- 1) Dažās valstīs anonimizēšanas pienākumu nosaka tiesību normas (vai nu visos gadījumos vai atsevišķās lietu kategorijās);
- 2) Anonimizēšana notiek pēc lietas dalībnieka (personas) lūguma;
- 3) Anonimizēšana notiek pēc pašas (*ex officio*) tiesas iniciatīvas.¹¹

Eiropas Savienības dalībvalstu prakse attiecībā uz tiesu nolēmumu anonimizāciju atšķiras arī tādēļ, ka anonimizēšanas prasības dažādos tiesu veidos ir atšķirīgas.¹²

¹¹ Ibid p.5, 23.

¹² Ibid p.22, 30.

Konstitucionālās tiesas	
<i>Anonimizē uz likuma pamata</i>	<i>Anonimizē, pamatojoties uz lietas dalībnieka lūgumu vai tiesas iniciatīvu</i>
Beļģija, Bulgārija, Vācija, Spānija, Francija, Horvātija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija	Čehija, Itālija, Latvija, Malta, Slovēnija

Civiltiesas un krimināltiesas	
<i>Anonimizē uz likuma pamata</i>	<i>Anonimizē, pamatojoties uz lūgumu vai tiesas iniciatīvu</i>
Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Vācija, Spānija, Francija, Horvātija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Nīderlande, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Zviedrija	Igaunija, Īrija, Itālija, Kipra, Malta, Lielbritānija

Administratīvās tiesas	
<i>Anonimizē uz likuma pamata</i>	<i>Anonimizē, pamatojoties uz lūgumu vai tiesas iniciatīvu</i>
Bulgārija, Čehija, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Nīderlande, Austrija, Polija, Portugāle, Slovēnija, Somija, Zviedrija	Beļģija, Itālija, Malta

Vairumā valstu tiesas nolēmumus anonimizē uz likuma pamata, tomēr ir arī valstis, kurās tas nenotiek automātiski likumā noteiktajos gadījumos. Atsevišķās valstīs tas notiek pēc lietas dalībnieka lūguma vai arī pēc tiesas iniciatīvas, ja pastāv apstākļi, kuru dēļ datu publiska atklāšana varētu būtiski aizskart personas privāto un ģimenes dzīvi. Tiesa vērtē šos apstākļus un aizskāruma iespējamību, kā arī samērīgumu starp sabiedrības un personas

tiesībām un interesēm. Katrs šāds gadījums tiek individuāli izvērtēts, un tiesas lēmumus ir iespējams pārsūdzēt.

Itālijā un Maltā visu veida tiesās anonimizācija notiek, pamatojoties uz personas lūgumu vai tiesas iniciatīvu. Čehijā un Latvijā šāda kārtība ir tikai konstitucionālajās tiesās. Savukārt Igaunijā tikai civiltiesās un krimināltiesās, Beļģijā - administratīvajās tiesās..

Latvijā nav izveidots vienveidīgs risinājums – pastāv anonimizācijas prasību atšķirība starp Satversmes tiesu un citām tiesām. Konstitucionālās sūdzības iesniedzējiem jāreķinās ar savu datu atklāšanu vai arī jāspēj Satversmes tiesai pamatot to anonimizācijas nepieciešamību. Satversmes tiesas nolēmumu skaits ir ievērojami mazāks nekā citās tiesās, līdz ar to individuālā vērtēšana neprasa lielus resursus, tomēr šādi lietderības apsvērumiem nav jābūt noteicošiem, lemjot par anonimizācijas pamatojumu.

1.2.2. anonimizējamie dati un to apmērs

Eiropas Savienībās dalībvalstīs nepastāv vienprātība par to, kādi dati tiesu nolēmumos ir anonimizējami.

Daļā dalībvalstu normatīvajos aktos un/vai vadlīnijās nepārprotami uzskaitīti anonimizējamie dati, tomēr citās valstīs nav šāda uzskaitījuma, un katrā konkrētā gadījumā atbildīgā amatpersona vērtē, kura informācija būtu anonimizējama.

ES dalībvalstīs pastāv vienprātība, ka jānošķir fiziskās personas un juridiskās personas dati. Fiziskās personas dati parasti ir anonimizējami, bet juridiskās personas dati nav anonimizējami, jo tos nesargā tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi. Komerccnoslēpuma apsvērumus sargā procesuālie likumi, kuri paredz iespēju tiesas nolēmumu nepublicēt pilnībā vai daļā.

Tāpat arī vairumā ES dalībvalstu atzīts, ka nav anonimizējami tiesas procesā iesaistīto valsts un pašvaldību amatpersonu un profesionāļu dati (tiesneša, tiesas sēžu sekretāra, juristu, notāru, advokātu, tiesu izpildītāju, ekspertu, tulku u.c.).¹³

1.2.3. anonimizācijas tehniskais izpildījums

Atšķiras veids, kā notiek anonimizācija – daļa Eiropas Savienības dalībvalstīs lieto īstus vai izdomātus iniciāļus, bet citas anonimizējamās ziņas aizstāj ar jēgpilnām vai izdomātām zīmēm:¹⁴

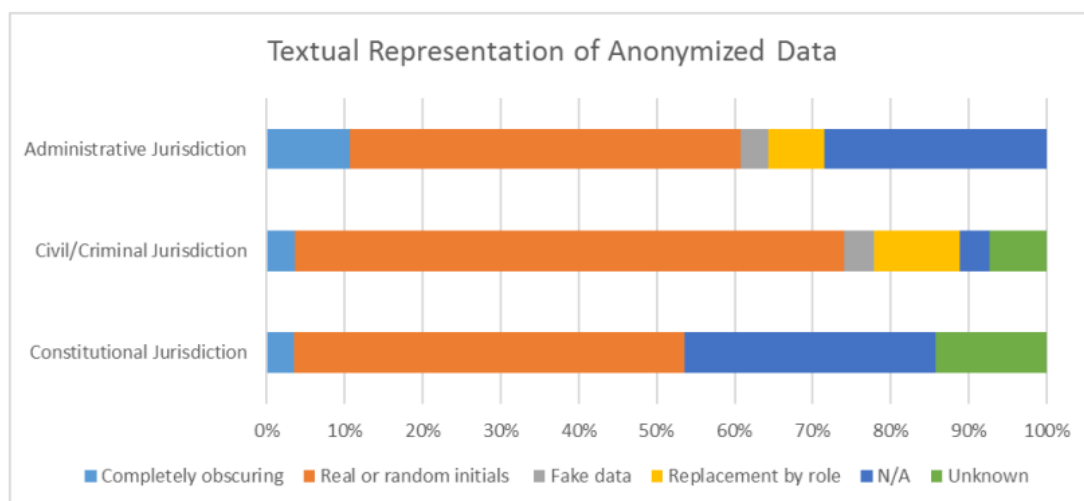
1. Pilnībā aizklājot datus, piem., dzēšot vai aizkrāsojot personas datus un aizvietojot ar [...] vai 'XXXX'. Šīs tehnikas trūkums ir apstākļi, ka grūtāka kļūst atlikušā teksta uztvere.
2. Saīsinot vārdu un uzvārdu iniciāļos vai radot izdomātus iniciāļus.
3. Aizstājot ar informācijas aprakstu.

---

¹³ Ibid, p.24.

¹⁴ Ibid, p.5.

4. Aizstājot ar lomām vai statusiem.¹⁵

Dažās Eiropas Savienības dalībvalstīs normatīvie akti vai vadlīnijas definē, kura no iepriekš minētajām tehnikām ir izmantojama. Citās tas nav izdarīts, bet tiesas cenšas saglabāt teksta uztveramību un saprotamību.

Teksta aizklāšanas trūkums: tiesas nolēmuma uztveramība samazinās un tā lasīšana kļūst grūtāka. Tas pats attiecas uz iniciāļu lietošanu, īpaši, ja lietā ir daudz dalībnieku. Pēc ekspertu domām, no pārbaudes viedokļa priekšroka dodama aizstāšanai ar lomām. Aizvietošanai ar lomām vai izdomātiem datiem ir būtiska priekšrocība: tekstu joprojām var viegli uztvert.¹⁶

Anonimizācijas tehniskais process Eiropas Savienības dalībvalstīs notiek dažādi:

1. Manuāli pēc tiesas nolēmuma pasludināšanas.
2. Manuāli ar tehnisko līdzekļu palīdzību (piem., atrašanas un aizvietošanas funkcija).
3. Galvenokārt automatizēti ar manuālu kontroli un labojumiem.
4. Galvenokārt automatizēti bez manuālas kontroles un labojumiem.
5. Sastādot tiesas nolēmumu, tiesnesis vai viņa palīgs atzīmē personas datus, līdz ar to tos ir iespējams automatizēti aizstāt.¹⁷

Anonimizācijas tehnisko procesu īsteno galvenokārt pašas tiesas, tomēr ir arī dalībvalstis, kurās to dara tiesu varas vai izpildvaras institūcija, kā arī privātpersona ar speciālu deleģējumu, piem., Rumānija, Francija, Grieķija¹⁸ un Dānija, kurā to veic privāts uzņēmums *Schultz*¹⁹.

¹⁵ Ibid, p.24.-25.

¹⁶ Ibid, p.149.

¹⁷ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.25; Finnish Project on the Anonymization of Court Judgments with Language Technology and Machine Learning Apps. <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/finnish-project-on-the-anonymization-of-court-judgments-with-language-technology-and-machine-learning-apps>

¹⁸ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.26.

¹⁹ Povlsen C., Hansen D.H., Jongejan B., Simonsen B.K. Anonymization of Court Orders. https://www.researchgate.net/publication/305909600_Anonymization_of_Court_Orders, p.1.

II Konkrētu ES dalībvalstu tiesu spriedumu anonimizēšanas prakses

Bulgārijā internetā publicētajos tiesu nolēmumos fiziskās personas nedrīkst tikt identificētas. Papildus tam tiesu nolēmumi par fiziskās personas ģimenes vai veselības statusu publicējami bez motīvu daļas. Tieslietu padome savās vadlīnijās precizējusi, ka publicētajos tiesas nolēmumos nedrīkst saturēt tiesas procesā iesaistīto fizisko personu vārdus un uzvārdus, personas kodus un dzīvesvietas adreses. Tiesu nolēmumu par indivīda ģimenes vai veselības statusu aprakstošā daļa publicējama bez fizisko personu vārdiem un uzvārdiem, personas kodiem un dzīvesvietas adresēm.²⁰

Čehijā pirms tiesas nolēmuma publicēšanas anonimizē fizisko personu identificējošos datus un juridisko personu komercnoslēpumus.²¹ Šāds pienākums nepastāv attiecībā uz citiem juridisku personu datiem un tiesas procesā iesaistīto profesionāļu datiem. Fizisko personu vārdi un uzvārdi tiek aizstāti ar viņu iniciāļiem, tomēr krimināllietās nepilngadīgo personu vārdi un uzvārdi tiek aizvietoti ar izdomātiem vārdiem.

Konstitucionālās tiesas nolēmumus anonimizē tikai pamatojoties uz personas lūgumu vai pēc tiesneša iniciatīvas.²² Saskaņā ar konstitucionālās tiesas vadlīnijām patvēruma meklētāju vārdus un uzvārdus ikreiz anonimizē, savukārt nepilngadīgo personu vārdus un uzvārdus gandrīz visos gadījumos.²³

Dānijā publicētos tiesas nolēmumus anonimizē fizisko personu, nevis juridisko personu datus.²⁴

Vācijā nav speciāla tiesiskā regulējuma par tiesu nolēmumu anonimizāciju, tomēr, pamatojoties uz privātās un ģimenes dzīves aizsardzību, tiesu nolēmumos anonimizē fizisku personu datus.²⁵ Tiesām ir iekšējie normatīvie akti, kuri regulē ko un kā anonimizē.²⁶

Anonimizācijas pienākums neattiecas uz publiskām amatpersonām un tiesas procesā iesaistītajiem profesionāļiem, turklāt anonimizētas pienākums kļūst šaurāks arī tādos gadījumos, ja informācijas dzēšana tiesas nolēmuma tekstu padarītu nesaprotamu. Šādos gadījumos informācija netiek anonimizēta.

Fizisko personu vārdus un uzvārdus, ģeogrāfisko vietu nosaukumus anonimizē, aizstājot datus ar viņu iniciāļiem. Ja konkrētā gadījumā pastāv īpaši

---

²⁰ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://boecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.64.-65.

²¹ Communicating Judicial Decisions: A Black Box Or Transparency. <http://www.ejtn.eu/Documents/Team%20CZ%20semi%20final%20D.pdf>, p.16.

²² Article 59(3) of the Constitutional Court Act. www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Pravni_uprava/AJ/Constitutional_court_act_182_1993.pdf

²³ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.67.

²⁴ Povlsen C., Hansen D.H., Jongejan B., Simonsen B.K. Anonymization of Court Orders. https://www.researchgate.net/publication/305909600_Anonymization_of_Court_Orders, p.1.

²⁵ ECLI:DE:BVerwG:1997:260297U6C3.96.0. https://e-justice.europa.eu/ecli/ECLI:DE:BVerwG:1997:260297U6C3.96.0;Communicating_Judicial_Decisions:_A_Black_Box_Or_Transparency?http://www.ejtn.eu/Documents/Team%20CZ%20semi%20final%20D.pdf, p.11.

²⁶ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.73.

apstākļi un personu datu aizsardzība prasa, tad iniciāļi tiek aizstāti ar izdomātiem iniciāļiem.²⁷

Igaunijā pamatprincips ir tāds, ka publisko amatpersonu vārdus un uzvārdus neanonimizē. Civillietās tiesu nolēmumus anonimizē pēc tiesas iniciatīvas uz likuma pamata, ja tiesas nolēmums satur sensitīvos personas datus vai nolēmuma publicēšana būtiski aizskar vai aizskartu fiziskās personas privāto dzīvi, vai pēc fiziskās personas motivēta lūguma. Krimināllietās notiesāto personu vārdus un uzvārdus neanonimizē, ja lieta saistīta ar noteikta veida noziedzīgām darbībām:²⁸

Krimināllikums (<i>Penal Code</i>) ²⁹	
89.-93.pants	Noziegumi pret cilvēci, mieru, genocīds
95.-112. pants	Kara noziegumi, noziegumi pret starptautisko drošību
114. pants	Slepkavība
133.panta otrā daļa	Cilvēku tirdzniecība
134.panta otrā daļa	Laupīšana, ja vērsta pret divām vai vairākām personām, nepilngadīgo
135.pants	Ķīlnieku sagrābšana
141.- 146.pants	Noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību
175.-179.pants	Noziedzīgi nodarījumi pret nepilngadīgajiem
184.-185.pants	Nelikumīga rīcība ar lielu daudzumu narkotisko vai psihotropo vielu Narkotisko vai psihotropo vielu nodrošināšana nepilngadīgām personām
187.pants	Nepilngadīgo pamudināšana uz narkotisko vai psihotropo vielu vai citu narkotisko vielu nelegālu lietošanu
237.pants	Noziegumi, kas saistīti ar terorismu
255.-256. pants	Noziedzīga organizācija Noziedzīgas organizācijas izveidošana
268. pants	Nodrošināšana ar iespēju iesaistīties nelikumīgās darbībās
394. pants	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana
403.-405. pants	Pārkāpumi, kas saistīti ar saindēšanos, dedzināšanu vai eksploziju
414.-415. pants	Nelikumīga rīcība ar sprādzienbīstamām vielām Nelikumīga rīcība ar sprādzienbīstamām ierīcēm, sprādzienbīstamu municiju un to būtiskajām sastāvdaļām

²⁷ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.73.

²⁸ § 175 (3) (4) of the Code of Administrative Court Procedure; § 462 (2)(3)(4) of the Code of Civil Procedure; § 408.1 (2-5) of the Code of Criminal Procedure; § 28 of the Criminal Records Database Act <https://www.riigiteataja.ee/en>

²⁹ Penal Code. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/504022016009/consolide>, § 28.

418.pants	Nelikumīga rīcība ar šaujamočū vai to būtisku sastāvdaļu vai municiju
-----------	---

Īrijā tiesu nolēmumus neanonimizē, ja vien likumā speciāli tas nav norādīts vai arī tiesa nolemj to darīt (piem., cietušo personu vārdu uzvārdu, sensitīvos datus).³⁰

Grieķijā nav speciāla tiesiskā regulējuma, tomēr saskaņā ar Datu aizsardzības inspekcijas vadlīnijām internetā publicētajos tiesu nolēmumos anonimizē informāciju, kura ļauj identificēt lietas puses (dalībniekus).³¹

Spānijā visa informācija, kura ļauj identificēt fiziskas personas, tiesu nolēmumos ir anonimizējama. Juridisko personu un procesā iesaistīto profesionāļu datus neanonimizē.³²

Francijā *National Commission on Informatics and Liberty* publicējusi skaidrojumu, kas pamatots ar vispārīgajiem datu aizsardzības noteikumiem. Saskaņā ar skaidrojumu internetā publicētos tiesu nolēmumos anonimizē fizisko personu identificējošus datus. Juridisko personu un procesā iesaistīto profesionāļu dati netiek anonimizēti.³³

Horvātijā tiesas procesa pušu (dalībnieku), viņu juristu (advokātu) vai juridisko pārstāvju, viņu radnieku vai tuvu cilvēku, liecinieku un ekspertu, kā arī publisko amatpersonu dati tiek anonimizēti, aizstājot vārdus un uzvārdus ar iniciāļiem, citus datus ar daudzpunktiem.³⁴ Anonimizē visus datus, kuri ļauj identificēt personu (vārdu un uzvārdu, personas kodu, e-pasta adresi, URL u.c.). Neanonimizē valsts uzņēmumus, kuri ir monopoli, kā arī tiesas nosaukumu, lietas numuru, tiesnešus, tiesu darbiniekus, prokurorus un valsts policijas pārstāvjus.³⁵

Itālijā vienmēr tiek anonimizēti dati par nepilngadīgu personu identitāti un procesa dalībniekiem lietās, kuras saistītas ar Krimināllikuma 734 bis pantu (seksuāla rakstura un prostitūcijas pārkāpumiem). Tāpat ģimenes tiesību lietās anonimizē jebkādu informāciju, kas kaut netieši ļautu identificēt procesa pušu (dalībnieku) identitātes. Konstitucionālajai tiesai ir vēl citi izņēmumi – tiek anonimizēti personas dati par nodarbinātību un sociālajām tiesībām, lai aizsargātu darbinieku tiesības un intereses. Pārējos gadījumos tiesu nolēmumus pirms publicēšanas anonimizē pamatojoties uz datu subjekta pamatota iesnieguma, lai aizsargātu tā tiesības vai cieņu.

Anonimizācija var notikt arī pēc tiesas iniciatīvas. Tiesai ir īpaša atbildība vērtēt anonimizācijas nepieciešamību, ja tiesas nolēmumā iekļauti sensitīvie dati, dati

³⁰ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.79.

³¹ Ibid, p.82.

³² Ibid, p.84.

³³ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.87.-88; Communicating Judicial Decisions: A Black Box Or Transparency? <http://www.ejtn.eu/Documents/Team%20CZ%20semi%20final%20D.pdf>, p.2.

³⁴ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.90.-91.

³⁵ Transparency And Privacy In Court Decisions. <http://www.partners-serbia.org/en/wp-content/uploads/2016/05/Transparency-and-Privacy-in-Court-Decisions.pdf>, p.25.-27.

par veselību un seksuālo dzīvi, un citos gadījumos, ja datu atklāšana var radīt negatīvas sekas uz personas sociālo dzīvi un cilvēku savstarpējām attiecībām (piem., ģimenē, darbā).³⁶

Kiprā tiesas nolēmumus neanonimizē, izņemot sensitīvos datus un datus par nepilngadīgajiem.³⁷

Lietuvā publicētos tiesas nolēmumus anonimizē šādā apmērā: fiziskās personas vārdu un uzvārdu, izcelsmes valsti, personas kodu, dzimšanas datumu un vietu, dzīvesvietu, miršanas datumu, laulības reģistrācijas un šķiršanas faktus, nekustamo īpašumu vai citu īpašumu, ko persona pārvalda. Uzskaitījums nav pilnīgs, jo tiesa pēc personas lūguma var anonimizēt arī citus datus.³⁸ Personai ir tiesības vērsties ar iesniegumu par kļūdainu anonimizāciju. Ja kļūda ir tehniska, tad iesniegumu izskata un kļūdu novērš divās darba dienās. Ja lūgums ir anonimizēt papildus datus, tad atbildi uz iesniegumu sagatavo 14 dienās.³⁹

Luksemburgā publicētos tiesas nolēmumus anonimizē, vārdus un uzvārdus aizstājot ar iniciāļiem vai daudzpunkti.⁴⁰

Ungārijā publicētos tiesas nolēmumus anonimizē. Ja vien normatīvie akti nenosaka citādi, nav jāanonimizē (1) vārdi un uzvārdi un amati personām, kas kaut kādā veidā īsteno publisko funkciju, (2) tiesas procesa dalībnieku juristu un citu pārstāvju un konsultantu vārdi un uzvārdi, (3) civilprocesā fiziskas personas kā atbildētāja vārds un uzvārds, ja tiesas nolēmums tai ir nelabvēlīgs, (4) juridiskās personas nosaukums un adrese un to pārstāvja vārds un uzvārds, (5) sabiedrībai nozīmīgu informāciju. Personai ir tiesības gada laikā no tiesas nolēmuma publicēšanas vērsties ar lūgumu datus anonimizēt.

Maltā tiesas nolēmumos anonimizē tādus datus, kuri saistīti ar nepilngadīgajiem, cietušajiem un ģimenes tiesībām. Pārējos gadījumos tiesa pieņem lēmumu anonimizēt pēc paša iniciatīvas vai personas lūguma. Datus anonimizē ar izdomātiem iniciāļiem.⁴¹

Nīderlandē internetā publicētos tiesas nolēmumus anonimizē.⁴² Fiziskās personas vārds un uzvārds, kā arī citi dati, kuri ļauj personu identificēt, ir anonimizējami. Tas attiecas arī uz mirušām personām. Anonimizē arī datus par ģimenes un partnerības attiecībām, adreses, dzimšanas gadus utt. Anonimizējamie dati tiek aizstāti ar neitrāliem terminiem, kas norāda puses lomu procesā. Visos gadījumos aizvietojumus un izlaidumus ievieto starp kvadrātiekvām, lai norādītu, ka oriģinālais teksts ir mainīts.

---

³⁶ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.94.-96.

³⁷ Ibid, p.98.

³⁸ Anonymization Of Court Decisions: Are Restrictions On The Right To Information In "Accordance With The Law"? Baltic Journal of Law & Politics 9:2 (2016): 152. <http://www.degruyter.com/view/j/bjlp>

³⁹ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.104.

⁴⁰ Ibid, p.106.

⁴¹ Ibid, p.112.

⁴² Anonymization guidelines. <https://www.rechtspraak.nl/English/Pages/anonymization-guidelines.aspx>

Netiek anonimizēti dati par tiesas procesā iesaistītajiem profesionāļiem – tiesneši, juristi, tiesu izpildītāji, profesionāli pārstāvji, tulki, eksperti, konsultanti, psihiatri, psihologi u.c., izņemot, piem., soda izciešanas iestāžu darbinieki krimināllietās, jauniešu aprūpes darbinieki. Netiek anonimizēti kadastra numuri vides lietās, izcelsmes reģions un ceļošanas maršruti patvēruma meklētāju lietās, bet anonimizē patvēruma meklētāja atrašanās vietu. Valsts institūciju un juridisko personu un to pārstāvju datus neanonimizē, izņemot anonimizē to juridisko personu nosaukumus, kuri satur īpašnieku kā fizisku personu vārdus un uzvārdus.

Tāpat anonimizē datus par juridiskām personām, pret kurām ir noraidītas prasības par maksāspēju, kā arī interneta mājaslapu adreses un failu nosaukumus bērnu pornogrāfijas lietās, nodokļu maksātāju, tajā skaitā juridisku personu, finanšu datus.

Austrijā visi publicētie tiesas nolēmumi ir anonimizējami. Turklāt, ja tiesas process visās tiesas instancēs ir slēgts, tad tiesa var nolemt vispār nepublicēt tiesas nolēmumu, ja fizisku personu anonimitāti nevar garantēt. Anonimizēšana jānotiek tā, lai nezustu tiesu nolēmuma uztveramība.⁴³

Polijā, Somijā un Portugālē visi publicētie tiesas nolēmumi ir anonimizējami.⁴⁴

Rumānijā arī visi publicētie tiesas nolēmumi ir anonimizējami, turklāt nolēmumus, kurus tiesa atzīst par konfidenciāliem, nepublicē, piem., nolēmumus par mediācijas vienošanos, nolēmumus krimināllietās par spiegošanu, izvarošanu un bērnu pornogrāfiju, kā arī lēmumus par adopciju vai laulības šķiršanās lietām. Anonimizēti ir arī tiesnešu, tiesu darbinieku un citu tiesas procesā iesaistītu profesionāļu dati.⁴⁵

Slovēnijā publicētajos tiesas nolēmumos visi dati, kas ļauj identificēt fizisku vai juridisku personu, tiek anonimizēti. Izņēmums ir gadījums, ja strīds ir par juridisku personu nosaukumiem. Ņemot vērā, ka nosaukums ir strīda priekšmets, anonimizācija traucētu uztvert tiesas nolēmuma būtību.

Atšķirīgs regulējums ir attiecībā uz konstitucionālās tiesas nolēmumiem.⁴⁶ Tajos tiek saglabāti procesa dalībnieku un to pārstāvju vārdi un uzvārdi (nosaukumi). Konstitucionālā tiesa pati pēc savas iniciatīvas vai pēc personas lūguma var nolemt anonimizēt datus. Ja konstitucionālā tiesa noraida personas lūgumu, tad tai jāsniedz pamatojums.

---

⁴³ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.119. OGH-Gesetz www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Bundesnormen/NOR40020374/NOR40020374.html

⁴⁴ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.121, 123, 135; Data Protection and the Judiciary - the Finnish approach. <http://www.cortedicassazione.it/cassazione-resources/resources/cms/documents/Hietanen.pdf>, p.11.-12; Anonymization Service for Finnish Case Law: Opening Data without Sacrificing Data Protection and Privacy of Citizens. https://pdfs.semanticscholar.org/120b/aa445b782e6cb1e5faa640b178c7d03ff832.pdf?_ga=2.133314958.1293697890.1565597055-636703227.1565597055

⁴⁵ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.126.

⁴⁶ Constitutional Court Act. <https://www.us-rs.si/en/about-the-court/legal-basis/statutes/>, § 38.a.

Slovākijā visos publicētajos tiesas nolēmumos tiek anonimizēti šādi dati: dzimšanas datums, ID un pasu numuri, dzīvesvieta, komunikācijas dati (telefona un faksa numuri, e-pasta adrese, IP un URL adreses), banku nosaukumi un konta numuri, kadastra numuri, īpašuma identificējošie dati, valsts noslēpumi un komercnoslēpumi, fizisko personu vārdi un uzvārdi.

Normatīvie akti nosaka arī datus, kuri netiek anonimizēti: tiesas nosaukums, tiesneša un tiesu darbinieku vārds un uzvārds, valsts un pašvaldību iestāžu nosaukumi un pārstāvju vārdi un uzvārdi, juridisko personu nosaukumi un pārstāvju vārdi un uzvārdi, juridiskās palīdzības sniedzēju vārdi un uzvārdi, juridisko personu nodokļu un citi identificējoši numuri, naudas summas un to norēķinu kārtība, rēķinu, darījumu un citu dokumentu numuri, notikumu datumi.⁴⁷

Zviedrijā tiesu nolēmumos personu dati ir jāanonimizē. Prasība neattiecas uz mirušu personu datiem, tiesnešu un tiesu darbinieku datiem, citēto literatūru un ārvalstu nolēmumiem. Tāpat anonimizācija nenotiek, ja dati ir nepieciešami, lai varētu uztvert un saprast tiesu nolēmumu. Pastāv vispārīgs aizliegums minēt personu identifikācijas numuru.⁴⁸

Lielbritānijā tiesas nolēmumus anonimizē tikai izņēmuma gadījumos, parasti pēc tiesas iniciatīvas, piem., ja tiesas procesā iesaistīta nepilngadīga persona.⁴⁹

---

⁴⁷ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.132.

⁴⁸ On-line Publication of Court Decisions in the EU Report of the Policy Group of the Project "Building on the European Case Law Identifier". <https://bo-ecli.eu/uploads/deliverables/Deliverable%20WS0-D1.pdf>, p.138.

⁴⁹ Ibid, p.142.

III Latvijas tiesu nolēmumu anonimizēšanas politika: konceptuālās izšķiršanās

Eiropas Savienības dalībvalstīm nav vienāda tiesu nolēmumu anonimizēšanas prakse. Vienlaikus, lielos vilcienos ES dalībvalstu praksi var iedalīt divos modeļos:

1. Anonimizēšanas modelis. Tiesu nolēmumi ikreiz tiek anonimizēti, ja vien likumā nav noteikti izņēmumi vai pastāv īpašs pamatojums neanonimizēt.
2. Neanonimizēšanas modelis. Tiesu nolēmumus neanonimizē, ja vien normatīvajos aktos nav noteikti izņēmumi, kas prasa anonimizēt, vai persona lūdz anonimizēt vai tiesa pēc savas iniciatīvas datus anonimizē, jo pastāv pamatojums personas tiesību uz privātās un ģimenes dzīves aizsardzībai.

Abiem šiem modeļiem ir plusi (ieguvumi) un mīnusi (trūkumi):

Modelis	Plusi	Mīnusi
Anonimizēšanas modelis	Preventīvi novērš privātās un ģimenes dzīves aizskārumu	Jāizstrādā un jāpublicē tiesiskais regulējums un vadlīnijas par anonimizācijas politiku
	Iepriekš skaidri definē aizklājamus datus	Nepieciešama atbildīgā institūcija
	Datu aizklāšanai nav nepieciešama individuāla vērtēšana	Jāatvēr publiskie līdzekļi patstāvīgā publiskā uzdevuma izpildei (cilvēkresursiem un tehnisko līdzekļu izveidei un attīstībai)
	Iespējams izveidot tehnisku risinājumu datu aizklāšanai	Palielinās laiks starp tiesas nolēmuma pieņemšanu (spēkā stāšanās) un publicēšanu
	Reti tiek darbināts sūdzību mehānisms par datu nepareizu aizklāšanu	Apgrūtina tiesu nolēmumu saprotamību
		Sašaurināta atklātība un datu pieejamība sabiedrībai
		Liels aizklājamo datu apmērs
		Neesot efektīvam tehniskam risinājumam, liels cilvēka resursa patēriņš

		Iespējamās cilvēciskas un tehniskas kļūdas
Neanonimizēšanas modelis	Atklātība un datu pieejamība sabiedrībai	Pastāv privātās un ģimenes dzīves aizskāruma iespējamība
	Anonimizācija kā izņēmums	Datu aizklāšanai ir nepieciešama individuāla vērtēšana
	Starp tiesas nolēmuma pieņemšanu (spēkā stāšanos) un publicēšanu nav laika atstarpe	Pieaug noslodze saistībā ar iesniegumu izskatīšanu par datu aizklāšanu
	Nav nepieciešami resursi liela apmēra datu aizklāšanai	Grūti izveidot universālu datu anonimizācijas tehnisko risinājumu

Vērtējot Eiropas Savienības dalībvalstu praksi, eksperti secina, ka tiesu nolēmumi, kurus publicē internetā, būtu jāanonimizē. Tiesu nolēmumos ir daudz un dažādi personu dati, kuri iegūti citam mērķim, nevis publicēšanai, tāpēc uz tiesu nolēmumu publicēšanu attiecināmas datu aizsardzības tiesību normas. Datu pilnīga atklāšana var būtiski skart personas privāto un ģimenes dzīvi.⁵⁰

Vairumā Eiropas Savienības dalībvalstīs publicētajos tiesas nolēmumos anonimizē fiziskās personas datus, kas saistīts ar pamattiesību aizsardzību. Tiek anonimizēti visi dati, kuri ļauj identificēt konkrēto fizisko personu.

Praksē anonimizē vārdu un uzvārdu, sensitīvos datus, dzimšanas un miršanas datumus, dzimšanas datumu un vietu, izcelsmes valsti, ID un pasu numurus, personas kodu, datus par veselību un seksuālo dzīvi, laulības reģistrācijas un šķiršanas faktus, dzīvesvietas adresi, ģeogrāfisko vietu nosaukumus, ziņas par nodarbinātību un sociālajām tiesībām, datus par nekustamo īpašumu vai citu īpašumu, ko persona pārvalda, elektroniskā pasta adresi, IP un URL adreses, telefona un faksa numurus, u.c.

Nīderlandē anonimizē datus par juridiskām personām, pret kurām ir noraidītas prasības par maksātspēju, interneta mājaslapu adreses un failu nosaukumus bērnu pornogrāfijas lietās, nodokļu maksātāju, tajā skaitā juridisku personu, finanšu datus.

Valstīs, kurās anonimizācija nenotiek uz likuma pamata, tomēr tiesa ikreiz anonimizē datus par patvēruma meklētāja, cietušā un nepilngadīgās personas identitāti, datus par ģimenes un partnerības attiecībām.

Atsevišķās dalībvalstīs īpaši tiek uzsvērts, vai anonimizācija attiecas uz mirušām personām. Piem., Zviedrijā norādīts, ka anonimizācijas pienākums neattiecas uz mirušas personas datiem, savukārt Nīderlandē atzīts, ka šāds pienākums ir arī mirušas personas gadījumā. Nīderlandes gadījums ir vērtējams kontekstā ar visu tās tiesību politiku tiesu nolēmumu anonimizācijas jomā. Nīderlandē ir stingra anonimizācijas politika.

⁵⁰ Ibid, p.148.

Atsevišķās dalībvalstīs anonimizāciju attiecina arī uz juridiskām personām vai pat visām personām, kuras piedalās tiesas procesā un kuru dati iekļauti tiesas nolēmumi. Grieķijā anonimizē informāciju, kura ļauj identificēt tiesas procesa dalībniekus. Rumānijā anonimizēti ir arī tiesnešu, tiesu darbinieku un citu tiesas procesā iesaistītu profesionāļu dati. Arī Horvātijā anonimizē visus lietā iesaistīto personu datus, tomēr kā izņēmums ir noteikts, ka neanonimizē valsts uzņēmumus, kuri ir monopoli, kā arī tiesas nosaukumu, lietas numuru, tiesnešus, tiesu darbiniekus, prokurorus un valsts policijas pārstāvjus. Nīderlandē anonimizē juridisko personu nosaukumus, kuri satur īpašnieku vārdus un uzvārdus. Tāpat anonimizē datus par juridiskām personām, pret kurām ir noraidītas prasības par maksātspēju, nodokļu lietās juridiskās personas nosaukumu un finanšu datus, juridisku personu datus krimināllietās, izņemot, ja tas ir monopols.

Iepriekš minēto Eiropas Savienības dalībvalstu prakse ir izņēmums no vispārīgās prakses, saskaņā ar kuru juridiskās personas, publisko institūciju un amatpersonu, kā arī profesionāļu dati, netiek anonimizēti. Katrā valstī atšķiras šo profesionāļu uzskaitījums un paredzēti arī izņēmumi. Piem., Nīderlandē uzskaitījums ir plašs - netiek anonimizēti dati par tiesnešiem, juristiem, tiesu izpildītājiem, profesionāliem pārstāvjiem (advokātiem), tulkiem, ekspertiem, konsultantiem, psihiatriem, psihologiem u.c., tomēr kā izņēmums ir noteikti soda izciešanas iestāžu darbinieki krimināllietās, jauniešu aprūpes darbinieki. Šādi izņēmumi noteikti, lai nodrošinātu personu drošību un novērstu iespēju caur viņiem identificēt nepilngadīgās personas.

Normatīvajos aktos un vadlīnijās parasti uzskaita, kuri dati ir anonimizējami, tomēr parasti Eiropas Savienības dalībvalstu tiesiskais regulējums ir elastīgs un paredz iespēju personai pamatot nepieciešamību anonimizēt vēl arī citus datus. Ungārija ir vienīgā valsts, kurā šī atzinuma autors konstatēja noilgumu tiesībām iesniegt šādu lūgumu. Ungārijā personai ir tiesības gada laikā no tiesas nolēmuma publicēšanas vērsties ar lūgumu datus anonimizēt. Šāda prakse nebūtu atbalstāma, jo tiesas nolēmums internetā glabājas ilgstoši un tiesību un tiesisko interešu aizskārums personai var rasties pēc šī termiņa.

Čehijā, Lietuvā, Ungārijā un Austrijā ir speciāls sūdzības mehānisms par to, ka personas dati ir nepienācīgi anonimizēti. Piem., Lietuvā, ja kļūda ir tehniska, tad iesniegumu izskata un kļūdu novērš divās darba dienās. Ja lūgums ir anonimizēt papildus datus, tad atbildi uz iesniegumu sagatavo 14 dienās.

Anonimizācijas pienākums nav absolūts. Papildus iepriekš uzskaitītajam par juridiskajām personām, publiskajām institūcijām un tiesas procesā iesaistītajiem profesionāļiem pastāv arī izņēmumi attiecībā uz fizisko personu datu anonimizāciju. Daži izņēmumi ir universāli, bet citi katrā valstī ir atšķirīgi, jo pielāgoti nacionāla līmeņa mērķu sasniegšanai.

Datus neanonimizē, ja to neatklāšana tiesas nolēmuma tekstu padarītu nesaprotamu (piem., Vācijā, Austrijā).

Ungārijā netiek anonimizēts fiziskas personas kā atbildētāja vārds un uzvārds, ja tiesas nolēmums tai ir nelabvēlīgs. Tāpat arī citu informāciju, ja tiesa atzīst to par sabiedrībai nozīmīgu informāciju.

Nīderlandē ir izņēmums, ka neanonimizē kadastra numurus vides tiesību lietās, izcelsmes reģionu un ceļošanas maršrutu patvēruma meklētājiem.

Zviedrijā speciāli uzsvērts, ka datu anonimizācija neattiecas uz citēto literatūru un ārvalstu nolēmumiem.

Igaunijā pastāv izvērstākais izņēmumu uzskaitījums krimināllietās. Likumdevējs ir uzskaitījis konkrētus noziedzīgus nodarījumus, kuros notiesātās personas dati netiek anonimizēti. Šajos gadījumos sabiedrības interesēm sniegta lielāka nozīme, nekā fiziskās personas interesēm. Sabiedrības intereses ir saistītas ar prevenciju un citu cilvēku tiesību aizsardzību, sabiedrības drošību, labklājību.

Daži izņēmumi ir specifiski, kas pierāda, ka daļa izņēmumi katrā valstī ir veidojušies laika gaitā, saskaroties ar individuāliem gadījumiem. Tas tikai apliecina nepieciešamību veidot vadlīnijas vai līdzīgu dokumentu, kurā aprakstīt anonimizācijas pieredzes izmaiņas un sniegt izvērstus skaidrojumus.

Latvijā likuma "Par tiesu varu" 28.² panta trešā un piektā daļa nosaka, ka Ministru kabineta noteiktajā kārtībā aizsedz to informācijas daļu, kas atklāj fiziskās personas identitāti.

Ministru kabineta 2009. gada 10. februāra noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12.-14.² punkts nosaka anonimizācijas noteikumus.

Sagatavojot nolēmumu publicēšanai, datus, kas ļauj identificēt fizisko personu, dzēš, aizstājot ar atbilstošu norādi:

- 1) personas vārdu un uzvārdu – ar brīvi izvēlētu latviešu alfabēta lielo burtu (burtu, ar kuru aizstāt personas vārdu un uzvārdu, izvēlas tā, lai nolēmumā minētās personas varētu atšķirt vienu no otras);
- 2) personas kodu – ar vārdiem "personas kods";
- 3) dzīvesvietas adresi – ar vārdu "dzīvesvieta";
- 4) nekustamā īpašuma adresi – ar vārdu "adrese";
- 5) nekustamā īpašuma kadastra numuru – ar vārdiem "kadastra numurs";
- 6) automašīnas valsts reģistrācijas numuru – ar vārdiem "reģistrācijas numurs";
- 7) kredītiestādes konta numuru – ar vārdiem "konta numurs".

Ja papildus iepriekš minētajiem datiem nolēmums satur citus fizisku personu identificējošus datus, šos datus dzēš, aizstājot ar attiecīgu norādi.

Ja anonimizācija padara nolēmumu neskaidru un grūti uztveramu, to izņēmuma gadījumā var nepiemērot, nodrošinot fizisku personu identificējošu datu dzēšanu.

Sagatavojot nolēmumu publicēšanai vai izsniegšanai, dati par tiesnesi, prokuroru, zvērinātu advokātu, maksātnespējas procesa administratoru, zvērinātu notāru, tiesas piesēdētāju un tiesu izpildītāju netiek dzēsti vai aizsegti.

Līdz šim Latvija ir sekojusi un ieviesusi modeli, ka internetā publicēto tiesas nolēmumus anonimizē. Šāds modelis atbilst lielākajai daļai Eiropas Savienības dalībvalstu praksei. Šī modeļa ieviešanai ir ieguldīti resursi. Šis modelis nebūtu maināms, tomēr būtu jāturpina esošā modeļa pilnveidošana.

Konsekvencei un tiesiskajai noteiktībai atbalstāma ir prakse, ka tiesiskajā regulējumā vai vadlīnijās, kurām jābūt publicētām, skaidri nosaka, kurus

personas datus anonimizē, jo pie tāda modeļa vieglāk izstrādāt tehniskus risinājumus un mazina risku, ka kādi dati netiek anonimizēti. Turklāt tas ļauj arī anonimizēt vēl kādus datus, ja situācija to prasa.⁵¹ Arī Latvijā būtu jāizstrādā skaidra anonimizācijas politika, turklāt tai jābūt izvērsti aprakstītai un publiski pieejamai.

Lai sasniegtu sociālus un tiesiskus mērķus, var tikt palielinātas datu grupas, kuras netiek anonimizētas. Igaunijas pieredze uzrāda, ka sabiedrības interesēs būtu atklāt vairāk datus krimināllietās. Tam būtu gan preventīvs raksturs, gan arī vairotu sabiedrības un cilvēku drošību. Diskusijai par tiesu lietu kategorijām un konkrētiem datiem jānotiek, pirms tam definējot sasniedzamos mērķus un rezultātus. Nebūtu pareizi automātiski pārņemt citu Eiropas Savienības dalībvalstu praksi. Katrā dalībvalstī praxe ir veidojusies atbilstoši nacionālajām vajadzībām.

Palielinot neanonimizējamo datu apmēru, būtu jāparedz kārtība, kā persona var iesniegt motivētu lūgumu anonimizēt atklātos datus un kā persona var iesniegt sūdzību par kļūdainu anonimizāciju vai atteikšanos anonimizēt.

---

⁵¹ Ibid, p.148.

Kopsavilkums un priekšlikumi

1. Katrā ES dalībvalsts tiesu nolēmumu anonimizēšanas prakse ir veidojusies atbilstoši nacionālajām vajadzībām un tradīcijām. **Latvijai nevajadzētu automātiski pārņemt kādas konkrētas ES valsts praksi.**
2. Latvijā saskaņā ar likuma "Par tiesu varu" 28.² pantu atklātā tiesas sēdē pieņemtus tiesas spriedumus pēc to spēkā stāšanās publicē mājaslapā internetā, ja likumā nav noteikts citādi. Tāpat publicē arī tiesas lēmumus Ministru kabineta noteiktajā apjomā. Publicējot tiesas nolēmumus, aizsedz to informācijas daļu, kas atklāj fiziskās personas identitāti. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 5.4.punktu internetā publicē tiesas nolēmumus šādā apjomā:
  - 1) tiesas spriedumus likumā noteiktajā apjomā;
  - 2) atklātā tiesas sēdē pieņemtus kasācijas instances tiesas lēmumus krimināllietās;
  - 3) atklātā tiesas sēdē pieņemtus spēkā stājušos tiesas lēmumus sabiedrību interesējošās lietās (piemēram, lēmumi, kurus publicējot tiek īstenota sabiedrības sociāli vai tiesiski izglītojošā funkcija) vai citus atklātā tiesas sēdē pieņemtus spēkā stājušos tiesas lēmumus pēc tiesas ieskata;
  - 4) aktuālus Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus.Latvijas virzība uz tiesu spriedumu publicēšanu ir vērtējama atzinīgi, bet jāņem vērā, ka ne visi tiesu nolēmumi šobrīd ir publiski pieejami. **Nākotnē būtu jāvērtē iespēja, līdzās spriedumiem, padarīt publiski pieejamus arī citus tiesu pieņemtus lēmumus - ne tikai krimināllietās, bet arī citās lietu kategorijās. Tāpat būtu jāpadara ērtālu portālu <https://manas.tiesas.lv/eTiesas/>, nodrošināt ērtāku, plašāku un pēc dažādiem kritērijiem daudzveidīgāku tiesu nolēmumu meklēšanu.**
3. Latvijā ārējos normatīvajos aktos definētie anonimizācijas noteikumi būtu jāpapildina ar skaidrojošām vadlīnijām, kuras izskaidrotu piemērošanas prakses problēmjautājumus.
4. ES pastāv divi galvenie modeļi tiesu spriedumu anonimizācijai: *pirmais*, tiesu nolēmumus ikreiz anonimizē uz likuma pamata, ja vien likumā nav noteikti izņēmumi vai pastāv īpašs pamatojums neanonimizē; *otrais*, tiesu nolēmumus neanonimizē, ja vien normatīvajos aktos nav noteikti izņēmumi vai persona lūdz vai tiesa pēc savas iniciatīvas datus anonimizē, jo pastāv pamatojums personas tiesību uz privātās un ģimenes dzīves aizsardzību. **Latvijā ir saglabājams princips, kad tiesu spriedumi tiek anonimizēti.** Tas gan nenozīmē, ka būtu jāmaina Satversmes tiesas procesā un citu tiesu procesā pieņemto nolēmumu anonimizācijas noteikumi.

5. Anonimizācijas prasības ES dalībvalstīs galvenokārt attiecas uz dzīvas fiziskās personas datiem, kuri turklāt ļauj personu identificēt. Anonimizācijas pamats: privātās un ģimenes dzīves aizsardzība. Turklāt atsevišķās valstīs identisku aizsardzību paredz arī jau mirušu fizisko personu datiem.

Juridisko personu, valsts un pašvaldības amatpersonu un tiesas procesā iesaistīto profesionāļu - tiesnešu, advokātu, notāru, tiesu izpildītāju, juristu, tulku, ekspertu, konsultantu, psihiatru, psihologu u.c. - dati parasti netiek anonimizēti. Vienlaikus pastāv arī izņēmumi, ja tiem ir leģitīms pamats – anonimizē, piem., soda izciešanas iestāžu darbinieku, jauniešu aprūpes darbinieku datus.

Atsevišķās Eiropas Savienības dalībvalstīs anonimizē arī juridisko personas datus, vismaz dažās lietu kategorijās. Anonimizēšanas pamats: juridiskās personas komerciālo interešu aizsardzība.

Latvijā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12., 12.¹, 12.² un 14. punktu dzēš datus, kas ļauj identificēt fizisko personu. Netiek anonimizēti dati par tiesnesi, prokuroru, zvērinātu advokātu, maksātnespējas procesa administratoru, zvērinātu notāru, tiesas piesēdētāju un tiesu izpildītāju. Latvijā ir šaurāks profesionāļu loks, kuru dati netiek anonimizēti. Turklāt prakse ir atšķirīga un neviennozīmīga. Ir atrodami tiesas nolēmumi, kuros anonimizēti pašvaldību amatpersonu vārdi un uzvārdi,⁵² bet ir arī tādi tiesas nolēmumi, kuros nav anonimizēti valsts iestāžu amatpersnu vārdi un uzvārdi.⁵³ Latvijā nav arī speciālu noteikumu attiecībā uz juridiskām personām. Līdz ar Latvijā būtu jāizvērtē, kuri tiesu procesa dalībnieku dati būtu anonimizējami un kuri nē, izveidojot konsekventu anonimizēšanas politiku.

6. Tiesu nolēmumos anonimizē datus, kuri ļauj identificēt fizisko personu. Katrā Eiropas Savienības valstī anonimizējamo datu apmērs atšķiras, tomēr, apkopojot visu praksi, var konstatēt, ka vienā vai vairākās valstīs anonimizē šādus fizisko personu datus:

	Citās Eiropas Savienības dalībvalstīs	Latvijā ⁵⁴
1.	vārdu un uzvārdu	vārdu un uzvārdu
2.	personas kodus	personas kodu
3.	personu apliecību un pasu numurus	

⁵² ECLI:LV:ADAT:2019:1009.A420167218.6.S

⁵³ ECLI:LV:ADRJRIT:2019:1011.A420197218.3.S

⁵⁴ Ministru kabineta 2009. gada 10. februāra noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12. un 12.¹ punkts. Latvijas Vēstnesis, 26, 17.02.2009.

4.	dzimšanas un miršanas datumu un vietu	
5.	dzīvesvietas adresi	dzīvesvietas adresi
6.	izcelsmes valsti	
7.	nekustamo īpašumu vai citu pārvaldīto īpašumu datus	nekustamā īpašuma adresi, nekustamā īpašuma kadastra numuru, automašīnas valsts reģistrācijas numuru
8.	ģimenes statusu un privātās dzīves detaļas	
9.	ģeogrāfisko vietu nosaukumus	
10.	veselības stāvokli un citus sensitīvos datus	
11.	banku nosaukumus un konta numurus	kredītiestādes konta numuru
12.	telefona un faksa numurus	
13.	elektroniskā pasta adresi	
14.	IP un URL adreses	
15.	finanšu datus nodokļu tiesību lietās	
16.	patvēruma meklētāja atrašanās vietu	
17.	nodarbinātību un sociālās tiesības	
18.	interneta mājaslapu adreses un failu nosaukumus bērnu pornogrāfijas lietās	
19.	citus datus, kas var aizskart privāto un ģimenes dzīvi	citus fizisku personu identificējošus datus

7. Fizisko personu datu anonimizēšanas pienākums nav absolūts. Normatīvajos aktos var būt noteikti izņēmumi, ja sabiedrības intereses ir stādāmas augstāk un fiziskās personas tiesību ierobežojums ir samērīgs. Katrā Eiropas Savienības dalībvalstī prakse atšķiras, tomēr apkopojot var konstatēt, ka vienā vai vairākās valstīs ir šādi izņēmumi:

- 1) datu anonimizācija (dzēšana/aizklāšana) tiesas nolēmuma tekstu padarītu nesaprotamu;
- 2) kriminālprocesā notiesāto personu vārdus un uzvārdus, ja lieta saistīta ar noteikta veida noziedzīgiem nodarījumiem, piem., noziegumiem pret cilvēci un mieru, genocīds, cilvēku tirdzniecību, noziedzīgi nodarījumi pret nepilngadīgajiem, saistīti ar terorismu, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu;
- 3) civilprocesā fiziskas personas kā atbildētāja vārds un uzvārds, ja tiesas nolēmums tai ir nelabvēlīgs;
- 4) kadastra numurus vides lietās;
- 5) izcelsmes reģionu un ceļošanas maršrutus patvēruma meklētāju lietās;
- 6) ziņas par citēto literatūru un ārvalstu nolēmumiem.

Latvijā nav noteikti šādi izņēmumi, kad sabiedrības tiesības iepazīties ar informāciju būtu stādāmas augstāk par anonimizēšanas prasību. Vienīgi saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12.² punktu, ja noteikumu 12.punkta piemērošana padara nolēmumu neskaidru un grūti uztveramu, to izņēmuma gadījumā var nepiemērot, nodrošinot fizisku personu identificējošu datu dzēšanu. Līdz ar to fiziskās personas dati tiek anonimizēti, tomēr anonimizācijas tehnika nenotiek tādā veidā, kā noteikts 12.punktā.

8. Juridisko personu datus parasti neanonimizē, jo tos nesargā tiesības uz ģimenes un privāto dzīvi. Tomēr atsevišķās valstīs anonimizē arī noteikta veida juridisko personu datus, ja tam ir leģitīms mērķis komerciālu interešu aizsardzībai. Piem., anonimizē šādus datus:

- 1) komercnoslēpumus;
- 2) juridisko personu nosaukumus, kuri satur īpašnieku kā fizisku personu vārdus un uzvārdus;
- 3) juridisko personu nosaukumus un citu identificējamo informāciju maksātspējas lietās, ja pieteikums noraidīts;
- 4) finanšu datus nodokļu tiesību lietās.

9. Dažās Eiropas Savienības dalībvalstīs ir izveidoti anonimizācijas tehnikas noteikumi, lai anonimizācija nepasliktinātu tiesu nolēmumu saprotamību. Normatīvajos aktos atrunā gadījumus, kad izmanto īsto vārdu un uzvārdu un izdomātus iniciāļus, raksturo dzēstos datus, norāda lomas un statusus utt. Latvijā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 12. punktu:

personas vārdu un uzvārdu	ar <u>brīvi izvēlētu</u> latviešu alfabēta lielo burtu (burtu, ar kuru aizstāt personas vārdu un uzvārdu, izvēlas tā, lai nolēmumā minētās personas varētu atšķirt vienu no otras)
personas kodu	ar vārdiem "personas kods"
dzīvesvietas adresi	ar vārdu "dzīvesvieta"
nekustamā īpašuma adresi	ar vārdu "adrese"
nekustamā īpašuma kadastra numuru	ar vārdiem "kadastra numurs"
automašīnas valsts reģistrācijas numuru	ar vārdiem "reģistrācijas numurs"
kredītiestādes konta numuru	ar vārdiem "konta numurs"

Latvijas prakse vērtējama pozitīvi, jo dzēstos datus raksturo un apzīmē ar to saturu. No citu Eiropas Savienības valstu prakses Latvijā noteikumi atšķiras ar to, ka vārdu un uzvārdu aizstāj nevis ar iniciāļiem, bet alfabēta lielo burtu – piemēram, /pers. A/. Turklāt citās valstīs iniciāļus veido pēc nejaušības tikai izņēmuma gadījumos, kas pamatoti ar īpašiem apstākļiem. Latvijā nav skaidrs normatīvais regulējums par procesa dalībnieku lomu norādīšanu. Visbeidzot, ja dzēš citus fizisku personu identificējošus datus, tos aizstāj ar attiecīgu norādi. Normatīvie akti gan nepaskaidro, ko tieši nozīmē šī attiecīgā norāde.

10. Eiropas Savienības dalībvalstīs pastāv atšķirīga prakse attiecībā uz to, kuras institūcijas kompetencē ir realizēt anonimizāciju. Ar to nodarbojas tiesnesis, tiesas darbinieks, izpildvaras institūcija vai privātpersona, kurai deleģēts šāds uzdevums. Anonimizācija var notikt manuāli un/vai izmantojot tehniskus risinājumus. Latvijā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" 13., 14.² un 23. punktu tiesas priekšsēdētājs organizē nolēmumu teksta savlaicīgu sagatavošanu publicēšanai tiesu portālā. Sagatavojot nolēmumu izsniegšanai, ja nav iespējama tā elektroniska apstrāde, nolēmumā aizsedz datus, nodrošinot, lai tie nav saskatāmi. Tiesu administrācija nekavējoties nodrošina saņemtās un tiesu portālā publicējamās informācijas ievietošanu tiesu portālā. **Atsevišķi un padziļināti ir vērtējams jautājums par tiesu spriedumu anonimizēšanā iesaistīto atbildīgo personu un to savstarpējās sadarbības efektivitāti, kā arī tehnisko izpildījumu.**
11. No efektīvas tiesību aizsardzības viedokļa jābūt noteiktai skaidram un saprotamam tiesību aizsardzības mehānismam. Personai jābūt tiesībām motivēti lūgt anonimizēt atklātos datus un iesniegt sūdzību par kļūdainu anonimizāciju vai atteikšanos anonimizēt. **Likums "Par tiesu varu" un Ministru kabineta noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par tiesu informācijas publicēšanu mājaslapā internetā un tiesu nolēmumu apstrādi pirms to izsniegšanas" nenosaka skaidru un nepārprotamu tiesību aizsardzības kārtību par kļūdainu anonimizāciju, līdz ar to normatīvajā regulējumā tāda būtu nosakāma.**

Galvenie jautājumi turpmākai diskusijai

- 1) Vai Latvijai būtu jā saglabā pašreizējais automātiskais tiesu spriedumu anonimizēšanas princips vai arī jāpāriet uz sistēmu, kur sprieduma anonimizēšana notiek izņēmuma gadījumos un ir atkarīga no tiesas ieskata?
- 2) Saglabājot esošo tiesu spriedumu anonimizēšanas principu, vai ir jāizveido saraksts ar gadījumiem (lietu kategorijām, tiesas procesā iesaistītām personām, citiem apstākļiem), uz kuriem anonimizēšanas pienākums neattiecas? Ja jā, kāds tas varētu būt?